

TALEMANUSKRIFT

(Det talte ord gælder)

Side 1 af 13

Samrådstale – spg. BP og BQ vedr. den nye bekendtgørelse for godkendelse af vandhaner og andre produkter

**Samrådspørgsmål
BP**

”Vil ministeren redegøre for, hvordan den nye bekendtgørelse om godkendelse af bl.a. vandhaner vil påvirke kvaliteten af det danske drikkevand, herunder indholdet af kemikalier som eksempelvis formaldehyd, fenol, akrylonitril samt indholdet af bly, nikkel og cadmium?”

**Samrådspørgsmål
BQ**

”Vil ministeren redegøre for, hvilke hensyn der ligger til grund for vedtagelsen af den nye bekendtgørelse om godkendelse af vandhaner og andre drikkevandsinstallationer jf. artiklen i Politiken ”Nye regler vil forurene drikkevandet” den 15. juli 2016?”

Med formandens tilladelse vil jeg gerne besvare spørgsmål BP og BQ samlet, så udvalget har mulighed for at få en samlet drøftelse på baggrund af min besvarelse.

Jeg vil lige starte med at ridse baggrunden op for, hvorfor vi sidder her i dag:

Den tidligere SR-regering foreslog i Vækstpakken fra juni 2014 en modernisering af reglerne på dette område.

SR-regeringen fulgte op på dette i sin byggepolitiske strategi fra november 2014, hvor det fremgår, at reglerne på området skulle moderniseres, så den danske ordning så vidt muligt kunne samordnes med lignende ordninger i andre EU-lande.

Det fremgår også af SR-regeringens byggepolitiske strategi, at moderniseringen skulle gennemføres i 2015.

Det nåede SR-regeringen ikke at levere på. Derfor er der tale om en sag – eller et problem om man vil – som jeg har arvet fra den tidligere regering.

Det, synes jeg, er vigtigt at fået slået fast i dag.

Som det fremgår af et af de stillede spørgsmål, har der hen over sommeren været en debat i nogle medier om de nye regler for godkendelse af vandhaner og andre byggevarer i kontakt med drikkevand.

Og i dag får jeg så mulighed for at forklare reglerne på området.

Godkendelsesordningen for byggevarer godkendt til drikkevand, eller mere kort, GDV-ordningen, er en national godkendelsesordning, som skal sikre, at vandhaner mv. ikke afsmitter sundhedsskadelige stoffer til drikkevandet, fx tungmetaller som bly og nikkel.

For langt de fleste byggevarer er der i dag fastlagt EU-regler om, hvilke krav

byggevarerne skal overholde for, at de må sælges og markedsføres i EU.

Reglerne for salg og markedsføring af byggevarer er således i udgangspunktet EU-harmoniseret.

Det gælder dog ikke endnu for vandhaner og andre byggevarer, som kommer i kontakt med drikkevand.

Derfor har Danmark fortsat nationale regler på området. Det er i form af den såkaldte GDV-ordning, der trådte i kraft den 1. april 2013, og som erstattede den tidligere VA-ordning på området.

GDV-ordningen viste sig dog hurtigt ikke at fungere efter hensigten.

Producenter af vandhaner og andre produkter oplevede, at det var meget vanskeligt at få godkendt deres byggevarer. Den udbredte oplevelse var,

at man ikke kunne få klare svar på, hvilke krav der skulle opfyldes og hvordan.

Den situation var uholdbar - ikke bare for virksomhederne, men også for forbrugerne, idet forbrugerne som resultat af problemerne med at få godkendt nye produkter vil få et mindre, dyrere og dårligere udvalg af produkter at vælge i mellem.

Denne uholdbare situation har der da også været en bred politisk anerkendelse af. Det fremgår således af aftalen om Vækstpakken fra juni 2014, at godkendelsesordningen for byggevarer i kontakt med drikkevand skulle moderniseres. Det er initiativ nummer 47 i aftalen og har overskriften ”Øget anvendelse af internationale

standarder”. Det initiativ blev foreslået af den daværende SR-regering, og der var tilslutning fra partierne SF, DF, K og V.

SR-regeringen, fulgte op på dette initiativ i form af den byggepolitiske strategi, som blev lanceret i november 2014. Af den strategi fremgår det blandt andet, at den daværende klima-, energi- og bygningsminister ville sikre, at godkendelsesordningen for byggevarer i kontakt med drikkevand – altså GDV-ordningen – ville blive moderniseret i 2015 (citat) ”med henblik på, at ordningen så vidt muligt kan samordnes med lignende ordninger i andre EU-lande”.

Det nåede den tidligere regering som bekendt ikke. Siden jeg overtog ansvaret

for byggeområdet i sommeren 2015, er det mit klare indtryk, at problemerne med ordningen ikke er blevet mindre – tværtimod er de i det forgangne år blevet forværret.

Trafik- og Byggestyrelsen var således i maj i år nødt til at forlænge gyldigheden af godkendelser udstedt under den tidligere VA-ordning, som ellers blev udfaset i 2013, simpelthen fordi virksomhederne ikke kunne få godkendt nye produkter under GDV-ordningen.

Med andre ord: Virksomhederne og dermed også forbrugerne stod altså i en uholdbar situation. Med det in mente og med et ønske om at sikre en modernisering af ordningen, som den tidligere regering og en bred kreds af partier har været enige om skulle ske,

blev de nye regler udstedt med virkning fra 1. juli i år.

Med hensyn til overvejelser om forbrugerbeskyttelsen og sikring af vandkvaliteten i forbindelse med udstedelse af de nye regler, dvs. de forhold, som spørgeren kommer ind på i samrådsspørgsmålene, vil jeg gerne understrege følgende forhold:

- De nye regler ophæver eller fjerner ikke den danske GDV-ordning. De nye regler giver som et supplement mulighed for, at godkendelser og certifikater fra velfungerende ordninger i Tyskland, Sverige og Holland kan danne grundlag for markedsføring og salg af byggevarer i kontakt med drikkevand på det danske marked uden en særlig dansk godkendelse.

- Tyskland, Holland og Sverige er nogle af vores nærmeste nabolande, og landenes ordninger på området læner sig i en vis udstrækning op ad hinanden. Det er lande der generelt er kendt for et højt niveau på miljø- og sundhedsområdet.
- Alle landene er, ligesom Danmark, underlagt et fælles EU drikkevandsdirektiv. Drikkevandsdirektivet fastlægger de krav, drikkevandet som minimum skal overholde, når det kommer ud af forbrugerens vandhane.
- Den danske GDV-godkendelse fastholdes som en af de fire mulige indgange til det danske marked. Det vil sige, at hvis man som forbruger ønsker en vandhane, der er testet i henhold til de særlige danske krav, er det altså stadig muligt.

Beslutningen om ikke at droppe GDV-ordningen, med derimod blot at opstille alternativer til den og dermed sikre forbrugerne mulighed for også i dag at kunne vælge GDV-godkendte vandhaner, var en beslutning jeg traf for at imødekomme den bekymring, som nogle organisationer i høringen havde givet udtryk for.

Når det er sagt, har jeg noteret mig kritikken af de nye regler, og jeg har derfor bedt Trafik- og Byggestyrelsen om at se på reglerne igen, så vi kan være sikre på, at reglerne ikke har utilsigtede konsekvenser for det danske drikkevand.

Helt konkret har jeg bedt Trafik- og Byggestyrelsen, der administrerer området, om at indgå i drøftelser med

Styrelsen for Vand og Naturforvaltning, der har myndighedsansvaret for reglerne for vandkvalitet.

Jeg forventer at modtage en redegørelse fra dem inden længe, og jeg undrer mig faktisk over, at jeg endnu ikke har fået redegørelsen.

Når jeg har den, vil jeg godt invitere de partier, der stod bag initiativet i Vækstplanen om en modernisering af GDV-ordningen til en drøftelse af udmøntningen af initiativet.

Spørgsmålet er fortsat, hvordan vi får indrettet en ordning, der både sikrer de danske forbrugere, og sikrer, at virksomhederne ved, hvilke krav de skal overholde. Det har den hidtidige GDV-ordning ikke kunnet levere svaret på.

Jeg vil derfor meget gerne høre nærmere om, hvad S og R havde i tankerne om ordningen, da SR-regeringen fremlagde Vækstpakken 2014 og lancerede den byggepolitiske strategi senere samme år. Hvordan vil S og R modernisere GDV-ordningen, som de ad flere omgange har annonceret nødvendigheden af?

Jeg har forsøgt at finde en løsning, som kunne udmønte Vækstpakken 2014 på dette punkt. Men jeg er som nævnt klar til at drøfte indretningen af ordningen med de partier, som stod bag initiativet i Vækstpakken. Jeg går således ud fra, at vi fortsat er enige om, at vi er nødt til at finde en løsning på de problemer, som SR-regeringen pegede på, og som førte til initiativet i Vækstpakken samt det opfølgende initiativ i den byggepolitiske strategi.

Lad mig afslutningsvist gøre det helt klart – jeg vil ikke gå på kompromis med forbrugerbeskyttelsen eller drikkevandskvaliteten. Derfor vil jeg også sige, at hvis der er et politisk flertal for at genindføre den tidligere GDV-ordning, så er jeg helt indstillet på at gøre det.

Det skal vi have en politisk drøftelse af, og jeg vil derfor gerne - allerede i dag - indbyde partierne bag initiativet i Vækstaftalen 2014 om modernisering af GDV-ordningen til møde den 6. oktober.

Tak for ordet.